

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000740

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бандрівська Юлія Борисівна

2. Yulia B. Bandrivska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7919

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.33

Тема дисертації:

1. Вплив субтоксичних доз кадмію та свинцю на печінку білих щурів на тлі споживання питної води з різними концентраціями фосфатів
2. The effect of subtoxic doses of cadmium and lead on the liver of white rats against the background of drinking water with different concentrations of phosphates

Реферат:

1. У дисертації проведено порівняльний аналіз впливу питної води з різними концентраціями фосфатів як ізольовано, так і комбінації із субтоксичними дозами кадмію хлориду та свинцю ацетату на інтенсивність процесів ліпідної пероксидації та антиоксидантного захисту в печінці, на приріст маси тіла та відносну масу печінки, на вміст кальцію і фосфору та показники ендогенної інтоксикації в сироватці крові, на прояви процесів цитолізу, а також на особливості морфологічних змін у печінці у щурів. Показано, що при вживанні

питної води з різними концентраціями фосфатів як ізольовано, так і комбінації із субтоксичними дозами кадмію хлориду та свинцю ацетату відмічається суттєве посилення процесів ліпідної пероксидації та виснаження антиоксидантного захисту, що супроводжується зростанням порівняно з контролем вмісту реагентів до тиобарбітурової кислоти, дієнових кон'югатів та різнонаправленими змінами супероксиддисмутази та каталази активності. Ступінь їх порушень більший під впливом кадмію хлориду на тлі споживання питної води з фосфатами у концентрації 10,0 та 100,0 мг/л. Встановлено, що вживання питної води з різними концентраціями фосфатів як ізольовано, так і комбінації із субтоксичними дозами кадмію хлориду та свинцю ацетату порівняно з контролем призводить до підвищення проникності мембран еритроцитів що проявляється зростанням еритроцитарного індексу інтоксикації, рівня молекул середньої маси та збільшенням аланін- і аспартатамінотрансферазної активності у сироватці крові. Ці зміни найвиразніше проявляються при концентрації фосфатів 100,0 та 10,0 мг/л і під впливом кадмію хлориду. Доведено, що введення субтоксичних доз кадмію та свинцю на тлі споживання питної води з різними концентраціями фосфатів сповільнює приріст маси тіла та збільшує відносну масу печінки щурів дослідних груп порівняно з контролем внаслідок можливого набряку останньої. Ступінь порушень суттєво більший у щурів, яким вводили кадмію хлорид на тлі споживання води з концентраціями фосфатів на рівні 100,0 та 10,0 мг/л. Встановлено, що вживання питної води з різними концентраціями фосфатів як ізольовано, так і в комбінації із субтоксичними дозами кадмію хлориду та свинцю ацетату спричиняє дистрофічні й деструктивні зміни в печінці, включаючи посилення апоптозу, розвиток фіброзу, порушення гемомікроциркуляції та виникнення гіпоксії. Найбільш глибокі морфологічні зміни зафіксовано при комбінованій дії фосфатів із хлоридом кадмію.

2. The dissertation conducted a comparative analysis of the effect of drinking water with different concentrations of phosphates, both in isolation and in combination with subtoxic doses of cadmium chloride and lead acetate, on the intensity of lipid peroxidation processes and antioxidant protection in the liver, on body weight gain and relative liver weight, on the content of calcium and phosphorus and indicators of endogenous intoxication in blood serum, on the manifestations of cytolysis processes, as well as on the features of morphological changes in the liver in rats. It has been shown that when drinking water with different concentrations of phosphates is consumed both in isolation and in combination with subtoxic doses of cadmium chloride and lead acetate, a significant increase in lipid peroxidation processes and depletion of antioxidant protection is observed, which is accompanied by an increase in the content of thiobarbituric acid reagents, diene conjugates, and multidirectional changes in superoxide dismutase and catalase activity compared to the control. The degree of their disorders is greater under the influence of cadmium chloride against the background of drinking water with phosphates at a concentration of 10.0 and 100.0 mg/l. It has been established that the use of drinking water with different concentrations of phosphates both in isolation and in combination with subtoxic doses of cadmium chloride and lead acetate compared to the control leads to an increase in the permeability of erythrocyte membranes, which is manifested by an increase in the erythrocyte intoxication index, the level of average mass molecules and an increase in alanine and aspartate aminotransferase activity in the blood serum. These changes are most pronounced at phosphate concentrations of 100.0 and 10.0 mg/l and under the influence of cadmium chloride. It has been proven that the use of drinking water with different concentrations of phosphates both in isolation and in combination with subtoxic doses of cadmium chloride and lead acetate compared to the control is manifested in a reduced body weight gain and an increase in the relative weight of the liver due to possible edema of the latter. The degree of disorders is significantly greater in rats that were administered cadmium chloride against the background of water consumption with phosphate concentrations at the level of 100.0 and 10.0 mg/l. It was established that the use of drinking water with different concentrations of phosphates both in isolation and in combination with subtoxic doses of cadmium chloride and lead acetate causes dystrophic and destructive changes in the liver, including increased apoptosis, development of fibrosis, impaired hemomicrocirculation and the occurrence of hypoxia. The most profound morphological changes were recorded with the combined action of phosphates with cadmium chloride.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ. Синдром ендогенної інтоксикації у щурів на тлі споживання питної води з різним вмістом фосфатів. Актуальні проблеми сучасної медицини. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Медицина». 2023;47:4-11. DOI: <https://doi.org/10.26565/2313-6693-2023-47-01>
2. Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ. Пероксидне окиснення ліпідів та антиоксидантний захист в організмі білих щурів на тлі споживання питної води з різним вмістом фосфатів. Медична та клінічна хімія. 2023;(1):82 -87. DOI: <https://doi.org/10.11603/mcch.2410-681X.2023.i1.13583>
3. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ. Прояви синдрому ендогенної інтоксикації у щурів під впливом кадмію хлориду на тлі споживання питної води з різним вмістом фосфатів. Медична та клінічна хімія. 2024;3:54-59. DOI: <https://doi.org/10.11603/mcch.2410-681X.2024.i3.14918>
4. Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ. Вплив питної води з різними концентраціями фосфору в комбінації з важкими металами на мінеральний обмін в організмі білих щурів. Перспективи та інновації науки (Серія «Медицина»). 2024;9(43): 834-843. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9\(43\)-834-843](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9(43)-834-843)
5. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ. Оксидативний стрес у білих щурів за умов дії кадмію і свинцю на тлі споживання питної води з різним вмістом фосфатів. Перспективи та інновації науки (Серія «Медицина»). 2024;10(44):209-1220. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-1209-1220](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-1209-1220)
6. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ. Особливості синдрому ендогенної інтоксикації у білих щурів під дією свинцю на тлі вживання питної води з різними концентраціями фосфатів. Перспективи та інновації науки (Серія «Медицина»). 2025;1(47):1209-1220. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)-2096-2106](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47)-2096-2106)
7. Бандрівська ЮБ. Морфологічні зміни печінки білих щурів при дії субтоксичних доз кадмію та свинцю на тлі споживання питної води з різними концентраціями фосфатів. Věda a perspektivy. 2024;12(43):320-333. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-12\(43\)-320-333](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-12(43)-320-333)
8. Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ, Кучер СВ. Основні джерела та шляхи надходження фосфору у поверхневі води України. В: Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Довкілля та здоров'я, присвяченої 25-й річниці Всеукраїнської екологічної ліги; 2022 квіт. 21-23; Київ. Київ; 2022. с. 37-38.
9. Лотоцька ОВ, Юрчишин ОМ, Пашко КО, Лотоцький ВВ, Мельник НА, Данчишин МВ, Бандрівська ЮБ. Проблеми водопостачання в Україні під час війни. В: Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Довкілля та здоров'я, присвяченої 25-й річниці Всеукраїнської екологічної ліги; 2022 квіт. 21-23; Київ. Київ; 2022. с. 41-43.
10. Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ, Крицька ГА, Сопель ОМ, Копач ОЄ. Зменшення надходження фосфатів у поверхневі водойми як основний захід боротьби з евтрофікацією водойм. В: Матеріали IV Наукового симпозіуму з міжнародною участю «Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах глобалізації суспільства та перспективи розвитку; 2022 верес. 21-23; Тернопіль. Тернопіль: ТНМУ; 2022. с. 21-24.
11. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ, Кучер СВ. Проблема фосфатного забруднення поверхневих вод і шляхи їх вирішення. В: Матеріали науково-практичної конференції Профілактична медицина України: проблеми та способи їх вирішення, присвяченої 150-річчю кафедри гігієни та екології № 1 ХНМУ; 2023

жовт. 16; Харків. Харків: ХНМУ; 2023. с. 14-16.

- 12. Цурик СП, Лотоцька ОВ, Бандрівська ЮБ. Хімічний склад питних вод як фактор впливу на здоров'я населення. В: Матеріали V симпозиуму з міжнародною участю Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах воєнного стану та перспективи розвитку; 2023 верес. 27-28; Тернопіль. Тернопіль: ТНМУ; 2023. с. 65-66.
- 13. Бандрівська Ю, Маринюк М. Вплив питної води з різними концентраціями фосфатів на рівень молекул середньої маси у піддослідних щурів. В: Матеріали XXVII Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених; 2023 квіт. 10-13; Тернопіль. Тернопіль; 2023. с. 213.
- 14. Бандрівська Ю.Б., Лотоцька О.В. Зміни активності трансфераз сироватки крові щурів за умови фосфатного навантаження. В: Матеріали підсумкової LXVI науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2023 черв. 16-17; Тернопіль. Тернопіль; 2023. с. 112-113.
- 15. Lototska O , Bandrivska Y, Khan S. The effects of drinking water with different phosphorus content on lipid peroxidation in white rats. In: Abstracts of the 5th RECOOP International Student Conference and 18th RECOOP Bridges in Life Sciences Conference; 2023 Apr. 20-21; Budapest. Budapest; 2023. p. 43.
- 16. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ. Вплив фосфатів на печінку білих щурів за умов надходження їх з питною водою. В: Матеріали 19-х Марзеевських читань Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України; 2023 жовт. 19; Київ. К.: Інтердрук; 2023. с. 113.
- 17. Бандрівська ЮБ. Особливості перекисного окиснення ліпідів в організмі білих щурів на тлі вживання питної води з різною концентрацією фосфатів у комбінації зі свинцем. В: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини; 2024 берез. 13; Київ. К.: МВЦ Медінформ; 2024. с. 49-50.
- 18. Бандрівська Ю, Кондратюк Ю. Особливості показників антиоксидантної системи у піддослідних щурів на фоні споживання питної води з вмістом фосфату у комбінації зі свинцем. В: Матеріали XXVIII конгресу студентів та молодих учених Майбутнє за наукою; 2024 квіт. 8-10; Тернопіль. Тернопіль; 2024. с. 263.
- 19. Бандрівська ЮБ. Вплив кадмію хлориду на показники перекисного окиснення ліпідів у піддослідних щурів на тлі споживання питної води з фосфатами. В: Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Довкілля і здоров'я; 2024 квіт. 25-27; Тернопіль. Тернопіль: ТНМУ; 2024. с. 39-40.
- 20. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ, Данчишин МВ. Мінеральний обмін в організмі піддослідних тварин при вживанні питної води з різними концентраціями фосфору в комбінації з кадмієм. В: Матеріали XX наукової конференції Актуальні питання біології та медицини ; 2024 трав. 24; Лубни. Лубни: ДЗ ЛНУ ім. Т.Шевченка; 2024. с. 55-59.
- 21. Бандрівська ЮБ, Лотоцька ОВ. Вплив ацетату свинцю на вміст кальцію і фосфору в організмі білих щурів на тлі вживання питної води з різними концентраціями фосфору. В: Матеріали підсумкової LXVII науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2024 черв. 13-14; Тернопіль. Тернопіль: ТНМУ; 2024. с. 194.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104148

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лотоцька Олена Володимирівна
2. Elena V. Lototska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1393-7914**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Нефьодова Олена Олександрівна
2. Olena O. Nefedova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1665-9032**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Дніпровський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010681**Місцезнаходження:** вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бабієнко Володимир Володимирович
2. Volodymyr V. Babienko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4597-9908

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федонюк Лариса Ярославівна

2. Larysa Y. Fedonyuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4910-6888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені

І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Флекей Наталія Володимирівна

2. Nataliya V. Flekey

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1312-0709

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені

І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Денефіль Ольга Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Денефіль Ольга Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левандовська Н.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна